
FOLKETINGET



Europaudvalget og Miljø- og Planlægningsudvalget

EU-konsulenten

EU-note

Til: Udvalgenes medlemmer og stedfortrædere

Dato: 19. april 2010

Grøn bog om skovbeskyttelse og skovinformation i EU: Skovene skal rustes til klimaforandringerne

Sammenfatning

Kommissionen offentliggjorde den 1. marts 2010 en grøn bog om "skovbeskyttelse og skovinformation i EU".

Kommissionen ønsker med grønbogen at sætte gang i en debat om, hvilken rolle EU kan spille i forbindelse med skovbeskyttelse - herunder især hvilke elementer der skal indgå i en kommende EU-strategi på området set i lyset af de forestående klimaudfordringer for skovene. Som udgangspunkt anerkender Kommissionen, at skovpolitik hovedsageligt ligger under de enkelte EU-landes kompetence.

Kommissionen giver i grønbogen en række bud på, hvad der skal til for at fremme en bæredygtig skovforvaltning i EU, som imødegår de nævnte udfordringer.

Grønbog: Skovenes betydning for tilpasning til klimaændringer

Kommissionen præsenterede den 1. marts 2010 en grøn bog om "skovbeskyttelse og skovinformation i EU".

Kommissionen ønsker med Grønbogen at sætte gang i en debat om, hvilken rolle EU kan spille i forbindelse med skovbeskyttelse - herunder især hvilke elementer der skal indgå i en kommende EU-strategi på området set i lyset af de forestående klimaudfordringer for skovene. Grønbogen skal således ses som en opfølgning på Kommissionens hvidbog om EU's tilpasning til klimaændringer, som bl.a. peger på den vigtige rolle skovene spiller i forbindelse med klimatilpasningen ved f.eks., at binde CO₂¹.

Som udgangspunkt anerkender Kommissionen, at skovpolitik hovedsageligt ligger under de enkelte EU-landes kompetence.

EU's rolle er begrænset til at tilføre merværdi til de nationale politikker ved f.eks. at overvåge og rapportere om skovenes tilstand i EU samt i den forbindelse foregribe globale udviklingstendenser og bevidstgøre medlemsstaterne om, hvad der er de relevante udfordringer.

Endelig mener Kommissionen også, at EU kan have en rolle i at samordne eller støtte en tidlig indsats på EU-plan i forhold til at tage hånd om disse udfordringer.

Kommissionens mål med grønbogen er især at

- identificere de **vigtigste udfordringer for de europæiske skove** i forbindelse med globale klimaændringer
- give et overblik over, hvad der findes af **redskaber**, der kan øge skovbeskyttelsen og forbedre skovinformationssystemerne for at imødegå de nævnte udfordringer.

I. Hvad er udfordringerne?

Ifølge Kommissionen står EU-landene pga. menneskeskabte klimaændringer over for nogle betydelige udfordringer for skovene såsom skovdød, skovbrande, storme og fremkomsten af nye skadevoldere, som er af en sådan art, at skovene har problemer med at tilpasse sig gennem deres naturlige tilpasningsevne.

Der må derfor ventes at være behov for større indgreb fra menneskers side, hvad angår f.eks. valg af træsorter og driftsmetoder, hvis man ønsker at opretholde levedygtige skove. Kommissionen fremhæver i den forbindelse bl.a.,

¹ Hvidbog om klimaændringer: et europæisk handlingsgrundlag – Kom(2009)147 af 1. april 2009.

at der er en klar sammenhæng mellem aktiv skovdrift og mindskelse af brandrisici, idet et marked for bioenergi, som giver økonomiske incitamentter til at fjerne biomasse, samtidig kan mindske risikoen for brand.

Kommissionen rejser i grønbogen en række spørgsmål til medlemsstaterne og andre relevante interessenter.

F.eks. spørger Kommissionen:

- I hvilket omfang er skovene og skovbruget i EU-landene i stand til at imødegå de ovenfor nævnte udfordringer i stor skala?
- Er nogle regioner eller lande mere udsatte over for følgerne af klimaforandringer end andre?
- Er der brug for en tidlig indsats fra EU's side for at sikre opretholdelsen af skovenes mange forskellige samfundsmæssige, miljømæssige² og økonomiske funktioner?
- Hvordan kan EU tilføre merværdi til medlemsstaternes indsats?

II. Bæredygtig skovforvaltning

Ifølge Kommissionen findes der allerede i dag en række forskellige redskaber, som EU-landene og EU har taget i brug for at fremme bæredygtig skovforvaltning og dermed beskytte skovene.

I alle EU-lande findes der enten national eller regional lovgivning om skovenes drift samt en række frivillige ordninger.

På EU-niveau eksisterer der ikke specifikke bindende EU-retsakter for skovsektoren, men til gengæld findes der en "skovbrugsstrategi" vedtaget af Rådet, som bl.a. fastlægger fælles principper for bæredygtigt skovdrift samt en EU-handlingsplan fra Kommissionen for skovbruget fra juni 2006.

Hertil kommer en række andre EU-tiltag, som også har indvirkning på skovforvaltningen i EU. Kommissionen nævner i den forbindelse bl.a. NATURA 2000-nettet, EU's klimapolitik, forordningen om udviklingen i landdistrikterne, direktivet om fremme af vedvarende energi, plantesundhedsordningen, som har til formål at forebygge spredning af fremmede træsorter eller af skadelige organismer samt EU's solidaritetsfond, der skal støtte områder, der udsættes for f.eks. skovbrande eller storme, mv.

² De miljømæssige funktioner omfatter ifølge Kommissionen især funktionen som kulstofdræn og kulstofkilde samt beskyttelsen af jordbund, regulering af vandforsyning og bevaring af biodiversitet.

Kommissionen rejser i grønbogen spørgsmålet om, hvorvidt de nævnte tiltag fra EU's og EU-landenes side er tilstrækkelige til at sikre, at EU bidrager til at ruste skovene til at håndtere de udfordringer, som klimaforandringerne skaber.

Kommissionen giver i grønbogen en række bud på, hvad der skal til for at fremme en bæredygtig skovforvaltning i EU, som imødegår de nævnte udfordringer.

Kommissionen nævner i den forbindelse bl.a. følgende tiltag:

- skovrejsning – dvs. plantning af ny skov for at øge CO₂-bindingen og fremme biodiversiteten på egnede arealer
- foranstaltninger til forebyggelse af skovbrande
- ordentlig skovplanlægning, der bidrager til at tilpasse træsortssammensætning i skovene ved at vælge de bedst egnede træsorter
- bæredygtig udnyttelse og skovhugst samt investeringer, som sigter på at forbedre skovenes modstandsdygtighed over for klimaforandringernes påvirkning
- valg af træsorter, der er tilpasset til vækstforholdene under ændrede klimaforhold
- bevarelse af endemiske genetiske ressourcer og udvælgelse af de elementer i den eksisterende genpulje, som er bedst egnet til at klare fremtidens vækstbetingelser
- forebyggelse af nye skadevoldere og sygdomme og deres smittebærere.

III. Behov for pålidelig information om skovenes tilstand

Kommissionen understreger, at der i EU er behov for pålidelige data om EU-landenes skoves tilstand og ressourcer, hvis man vil sikre, at man med skovbeskyttelsen får de størst mulige samfundsmæssige, økonomiske og miljømæssige fordele. Kommissionen spørger i den forbindelse om, hvad EU kan gøre for at forbedre de eksisterende informationssystemer vedrørende skovene.

Kommissionen finder navnlig, at der er behov for mere harmoniserede, pålidelige og omfattende oplysninger om EU's skoves tilstand. Selvom nogle EU-lande har udmærkede informationer, der opfylder deres egne behov, er disse oplysninger ikke nødvendigvis brugbare på EU-plan eller i en global sammenhæng.

Kommissionen foreslår på den baggrund en mere harmoniseret rapportering ud fra et mere fuldstændigt sæt af indikatorer for skovenes anvendelse, funktioner og beskyttelsen af skovene. F.eks. mener Kommissionen, at der er behov for bedre information om kulstofindholdet i skove og kulstofbindingen i fældede træprodukter, så skovbruget kan bidrage mere effektivt til afbødningen af klimaændringerne.

IV. Vejen frem

Kommissionen beder alle interesserede om at indsende deres bemærkninger til grønbogen **senest den 31. juli 2010**.

Kommissionen ventes at offentliggøre de vigtigste indlæg samt sine egne bemærkninger til disse på sin hjemmeside.

Endelig planlægger Kommissionen at afholde en konference om grønbogen i juni 2010.

Med venlig hilsen

Morten Knudsen
(3695)